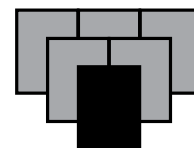

Jak se žilo po revoluci

Co trápilo lidi po revoluci?

Co je naším cílem

Zjistíme, jaké nálady byly v ČR na přelomu století a proč byli lidé natolik nespokojení, že chodili demonstrovat.

•

Naučíme se samostatně a kriticky pracovat s internetem jako se zdrojem informací.

•

Budeme údaje roztroušené po internetu skládat v ucelený příběh.

Co budeme sledovat

Představme si, že jsme v roce 1999, v ČR je už skoro deset let demokratické zřízení, ale lidé opět vycházejí do ulic a protestují. Copak sametovou revolucí vše neskončilo? Proč se lidé opět bouří a co je může trápit?

Jméno a příjmení:

.....

dejepisplus.npi.cz

Krok 1

Zdroj 1

HistoryLab: Cvičení „Deset let po revoluci? Děkujeme, odejděte!“

Projděte v celé třídě cvičení HistoryLabu. Odpovězte na závěrečnou otázku a zamyslete se, jaká byla ve společnosti nálada. Na co si signatáři výzvy stěžovali? A proč, kvůli čemu si stěžovali?

Zdroj: HistoryLab (2022)

Postup práce

- Iniciativa „Děkujeme, odejděte!“ volala po slušnosti, politické morálce a dalších mravních vlastnostech. Teď je ale na čase zjistit, co za nespokojeností lidí stálo a proč si autoři výzvy mysleli, že se politici chovají nemravně.
- Pracujte ve skupinách. Podívejte se na dvě fotografie, ať víte, co vás čeká, a rozhodněte se, který příběh budete zpracovávat.
- Až si vyberete téma, zpracujte podle pracovního listu jeho příběh. Vyprávějte, co se tehdy dělo, ptejte se, proč lidé demonstrovali, kdo byli účastníci celé události, co říkala jedna a co druhá strana, vymyslete celému příběhu nějaký název a přemýšlejte, co mohly být dlouhodobější následky tehdejších událostí.
- Příběh dejte dohromady z otevřených zdrojů na internetu – v pracovním listu najdete návod, jak s ním pracovat a jak na něm hledat.
- Kdyby bylo informací moc a začali jste se v nich topit, můžete (ale nemusíte) se orientovat podle klíčových slov, která jsme pro vás vybrali.

Tak se zhluboka nadechněte – a vzhůru do oceánu internetu!

Krok 2

Nejdříve si vyberte jedno ze dvou témat.

I. Politika po revoluci

II. Média po revoluci

Zdroj

2

Co byste popřáli Václavu Klausovi a Miloši Zemanovi do roku 2000?

 <p>HELENA, 54 let, dělnice Ať jdou do háje.</p>	<p>dař ho za to odměnil kopancem. Král věděl, co vědět měl, klaun do stal, co mu patřilo, a jelo se dál. A to platí pořád. Jen musí být ochota toho klauna poslouchat.</p>	 <p>TOMÁŠ SVOBODA, 44 let, soukromý podnikatel Ať jdou do prdele, oba dva.</p>
 <p>IVO OUŘADA, 65 let, pracující důchodce Aby zmoudřeli a lépe se chovali k lidem.</p>	 <p>MARIE, 35 let, výpravčí Zdravý rozum, to by opravdu potřebovali.</p>	 <p>IVA VEVERKOVÁ, 23 let, účetní Klausovi hodně štěstí a Zemanovi, ať už toho nechá.</p>
 <p>DAVID NĚMEC, 28 let, programátor Dobrou náladu, ta nám všem schází. Aby ji měli oni dva a pak se to už snad přenesí i na nás.</p>	 <p>RENATA, 23 let, operátorka Aby se zlepšila politika..., to přeju vlastně všem a jim osobně taky určitě hodně štěstí a zdraví.</p>	 <p>LUDMILA KASLOVÁ, 64 let, důchodkyně Přeju jim důchod, aby už šli do důchodu.</p>
 <p>MUDr. JAN CIMICKÝ, 51 let, psychiatr Přál bych jim, aby měli dobrého klauna. Odjakživa platilo, co říkal Jan Werich. Král musel mít klauna, který mu směl říkat pravdu. Vlastně</p>	 <p>FRANTIŠEK JIRSA, 46 let, dělá všechno možné, aby uživil rodinu Přeju jim hodně štěstí. Vždyť co se s nimi dá asi tak dělat?</p>	 <p>BOHUMÍR KOUTNÝ, 54 let, zaměstnanec tržnice Jen to nejhorší.</p>

Ptala se
Michaela Matuštková
Foto: Günter Bartoš

Anketa v dobovém tisku

Zdroj: Týdeník MF DNES (6. 1. 2000)

Klíčová slova:

opoziční smlouva; většinová koalice; „sarajevský atentát“; volby 1998; toleranční patent; Impuls 99; Děkuje, odedětel; oposmlouva

Zdroj

3

Demonstrace před budovou České televize na Kavčích horách, hovoří Petra Buzková z ČSSD.

Zdroj: Aktuálně.cz (2000), foto: Jan Fišer

Klíčová slova:

krize v České televizi; televizní krize; Jiří Hodač; Jana Bobošíková; stávka (v roce) 2000; ČT přerušila vysílání; veřejnoprávní vysílání; Česká televize – věc veřejná; Bobovize

Krok 3

Máte vybráno? Skvělé! Za každým zdrojem se skrývá celá série událostí, ze kterých teď postavíte ucelený příběh. Níže jsme pro vás připravili osnovu – než se pustíte do zpracování, odpovězte na co nejvíce bodů. **Ať váš příběh vychází minimálně ze tří zdrojů**, nepočítaje v to Wikipedii. Ve skupině si můžete rozdělit role jako v redakci: jeden dá dohromady časovou osu, druhý vypracuje některá hesla, další je nejsilnější v psaní. Je to jen na vás.

Vymyslete celé události nějaký zastřešující název.

Sestavte časovou osu událostí:

Co se stalo? / Co byla příčina nebo rozbuška? / Co následovalo? Jaký byl průběh? / Jak vše dopadlo?

Kdo byli hlavní aktéři a jaké byly jejich role?

Aktérem 1 byl/a...

Aktérem 2 byl/a...

Aktérem 3 byl/a...

Co jsou důležité milníky celé události? Zkuste sestavit slovník či glosář.

Pro první tematický okruh například takto:

Opoziční smlouva znamená...

Volby roku 1998 se nesly v duchu...

Jejich výsledkem byl...

Pro druhý tematický okruh například takto:

Televizní krize začala jmenováním...

ČT dokonce přerušila vysílání, protože...

Jaké byly perspektivy?

Co říkala jedna strana sporu (např. příznivci opoziční smlouvy; oficiální vedení televize...)?

Jak se hájila její protistrana (např. odpůrci opoziční smlouvy; protestující zaměstnanci ČT...)?

Pracovní list

Blok 8 / Komunismus a demokracie v Československu

Lekce 36 / Jak se žilo po revoluci

Ptejte se po širších souvislostech:

Už jste zrekonstruovali první příčinu či rozbušku. Napadá vás ale, jak k ní mohlo dojít? Co se asi dělo ve společnosti, co se muselo stát ještě předtím, že takové věci byly možné? Proč se takové věci vůbec řešily?

Odpověděli jste už, jak události dopadly. Zamyslete se, co výsledek událostí mohl přinést v dlouhodobém horizontu. Vznikla z událostí nějaká ponaučení nebo morální lekce? Na co si musí demokratická nebo občanská společnost dávat pozor?

Zorientovat se v tehdejších problémech vám pomůžou další zdroje. Dozvíte se v nich více o dobové atmosféře. Ať se aspoň jeden člen ve vaší skupině podívá na každý z následujících zdrojů.

Zdroj

4

Dokument „Vládneme, nerušit“ na motivy knihy Erika Taberyho

Dokument najdete na iVysílání České televize:
[https://www.ceskatelevize.cz/porady/10123147075-
vladneme-nerusit/](https://www.ceskatelevize.cz/porady/10123147075-vladneme-nerusit/)

Zdroj: Česká televize (2022)

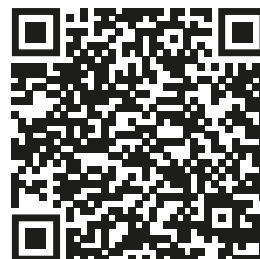

Zdroj

5

Tzv. „rudolfínský projev“ tehdejšího prezidenta Václava Havla, přednesený 9. 12. 1997 před oběma komorami parlamentu.

Projev najdete v archivu Hospodářských novin:
[https://archiv.hn.cz/c1-932551-z-projevu-prezidenta-vaclava-havla-
k-poslancum-a-senatorum-v-rudolfinu](https://archiv.hn.cz/c1-932551-z-projevu-prezidenta-vaclava-havla-k-poslancum-a-senatorum-v-rudolfinu)

Navigační list

Hledat odpovědi na internetu může být ochromující. Každý říká něco jiného a všichni si protřečí. Jak se v tom zorientovat? Zkuste se řídit následujícími pravidly:

- **Základní přehled** si můžete často sestavit podle Wikipedie. Ta je nezávislým zdrojem základních informací. Názor si z ní ale neuděláte.
- **Pro obecné informace** a základní rámec se obraťte na velké a důvěryhodné zdroje, kde informace dává dohromady více lidí a následně je po sobě ověřují. Sem patří například veřejnoprávní média (Česká televize, Český rozhlas, Česká tisková kancelář) či velké mediální domy (denní tisk – raději však vynechte bulvár).
- **Porovnání více zdrojů** je matkou moudrosti. Shodují se články v základních faktech (časové ose, aktérech)? Pak jsou základní informace nejspíš správné. Nevadí, že se jednotlivé texty mohou lišit ve svých názorech a závěrech, nechte je stranou.
- **Co jen do té kolonky** ve vyhledávači napsat? U každého tematického okruhu jsme vám připravili několik základních hesel a klíčových slov, zkuste začít s nimi.
- **Jsou výsledky matoucí?** Odkazuje vás „sarajevský atentát“ k první světové válce? Zkuste kombinaci hesel, ať je vyhledávání přesnější. Napište třeba heslo „sarajevský atentát“ a jméno tehdejšího premiéra „Klaus“ nebo rok „1997“.
- **Chybějí, nebo vám naopak přebývají názory jedné strany?** Zkuste kombinaci hesel, třeba „opoziční smlouva“ a „kritika“, nebo „opoziční smlouva“ a „zastánci“ („příznivci“).

